

«Эң мыкты илимий макала» номинациясында 1-орун - «Age and petrogenesis of the newly discovered Early Permian granite in the Kumtor gold field, Kyrgyz Tien-Shan» («Кумтөр алтын кениндеги жаңы ачылган эрте пермь гранитинин доору жана петрогенези, Кыргыз Тянь-Шань») - автор Асилбеков Кыязбек, PhD доктору, Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын Геология институтунун улук илимий кызматкери.

Макаланын кыскача мазмуну: Изилдөө Ортоңку жана Түштүк Тянь-

Шандагы пермдик интрузияларга, атап айтканда, алтын минералдашуу менен потенциалдуу байланыштарын аныктоо үчүн граниттин үлгүлөрү талданган Кумтөр алтын кенине багытталган. Кумтор гранити метаглинозем же перглинозем катары мүнөздөлөт жана I-типтүү геохимиялык белгилери бар жогорку калийлуу акиташ-щелочтуу серияга кирет. Анализдин жүрүшүндө K_2O жана Na_2O жогорку концентрациясы, ошондой эле жогорку полярдык элементтердин (HFSE) жана оор сейрек кездешүүчү элементтердин (HREE) төмөнкү деңгээли белгиленген. Граниттин пайда болушу слюда камтыган метабазальттуу тектердин дегидратациялык эриши менен байланышкан. Цирконду U-Pb ыкмасы менен даталоо көрсөткөндөй, гранит болжол менен $293 \pm 1,7$ млн. жыл мурун киргизилген, бул Ортоңку жана Түштүк Тянь-Шандын башка постколлизондук гранитоиддеринин жашына туура келет. Hf цирконунун изотоптук анализи байыркы кыртыштык келип чыгышын (1,39 млрд. жылдан 1,52 млрд. жылга чейин) көрсөтөт. Изилдөөнүн натыйжалары Теректи комплексинин лейкограниттери менен Кумтөр гранитинин окшоштугун көрсөтүп турат жана ал алтын минералдашуу процесстери менен байланыштуу болушу мүмкүн болгон постколлизондук кырдаалдан кийинки пайда болгон деп болжолдойт.

Асилбеков Кыязбек 1990-жылы 8-августта туулган. Асилбеков Кыязбек Кытай Илимдер академиясынын Геохимия институтунда «Тянь-Шандагы (Кыргызстан) алтын минералдашуусуна байланыштуу Пермдеги постколлизондук магматизм: Тоголок, Жанарт жана Кумтөр алтын кендеринин мисалында» деген темада докторлук диссертациясын (PhD) жактаган. Ал орус, англис жана кытай тилдеринде эркин сүйлөйт. Семинарларга жана илимий конференцияларга активдүү катышып, өз тармагындагы актуалдуу маселелер боюнча баяндамаларды жасап келет. Асилбеков Кыязбек лабораториялык изилдөөлөрдү жүргүзүү жана жогорку рейтингдүү эл аралык журналдарга макала жазуу менен да алектенет. Ал ошондой эле ар түрдүү илимий долбоорлор боюнча Кытай, Австрия, Норвегия жана Япониянын илимий изилдөөчүлөрү менен кызматташат.¹

<https://www.instagram.com/kyiazbek0890/>

¹ *Сынакка катышкан учурдагы маалыматтар